

B. Solm: Det ærede Medlem, som aabnede Forhandlingen idag (Scheel) om dette Lovforslag, begyndte med at give en historisk Skildring af, hvad der er passeret med Hensyn til Husdyravlens Fremme fra Fortiden indtil nu, og han kom da ind paa en Udvikling om Frederiksborg Stutteri og en Beflagelse over dets Nedlæggelse. Jeg vil ikke gaa saa vidt som det ærede Medlem for Randers Amts 4de Valgkreds (Bønløkke), men jeg vil sige, at jeg tror, at Kjendsgjeringerne have vist, at dette, at Frederiksborg Stutteri blev neblagt, var rigtig, idet det viste sig, at den Forudsætning, man gik ud fra med Hensyn til det Selstak, som kjøbte Stutteriet, nemlig den, at man troede, at det gennem Stutteriet skulde virke til en Forbedring af Hesteavl i Landet, ikke slog til, og det derfor snart viste sig, at man saae sig nødsaget til at neblægge Frederiksborg Stutteri. Det er meget ofte blevet fremhævet her, at vor Hesteavl gaar tilbage, men jeg tror, at det beror paa, hvorledes man ser paa Forholdene. Sagen er jo nemlig den, at de fleste Opdrættere af Heste søge at opdrætte den Slags Heste, som finde de bedste Kjøbere. Det træffer sig undertiden, at de to Ring ikke ret falde sammen, paa den ene Side deres Standpunkt, som ville have, hvad man kalder ædle Heste, og paa den anden Side de udenlandske Opkjøberes Standpunkt. Det er ganske rigtig, at, naar man er meget heldig og kan faae en udmærket god ædel Hest, koster den altid den højeste Pris, men det er ligesaa sikkert, at alle Opdrættere ere paa det Næne med sig selv om, at det er langt mere vanskeligt i dette Tilfælde at faae en god Hest, end det er, naar man holder sig til Landets almindelige Heste, fordi Landets almindelige Heste som saadanne ere en mere konstant Race. Naar man holder sig til den, er man, forudsat, at de Lillægdyr, man bruger, ere gode, temmelig sikker paa at faae et godt Afkom. Det ærede Medlem for Roskilde (Scheel), som jeg før nævnte, kom ligeledes ind paa, at den Methode, man nu bruger ved Hesteavl, gjør, at man har megen Vanskelighed ved at skaffe Kavalleriheste. Jeg vil sige det ærede Medlem, at jeg netop tror, at Stamstutteriet har haft stor Skyld deri. For en Del Aar tilbage havde man ingen Vanskelighed ved at skaffe Kavalleriheste i Sylland, men saa skulde man forny sin Mønt i Sylland ligesom mange andre Steder, og man begyndte da at prøve med Svingste, som vare udstationerede fra Frederiksborg Stamstutteri (En Stemme: Nei, det var Landsstutteriet.). Det var baade Yorkshiresvingste og, jeg veed næsten ikke, hvad Race det ellers var, de vare saa sammenblandede, at det Afkom, man fik, var Heste, som, jeg havde nær sagt, Ingen vilde have. Det var imidlertid ikke alene dette; men man har desuden haft den Mærkelighed, at det i en hel Række Aar

næsten ikke har været muligt for nogen Hesteopdrætter at faae en eneste Hest antagen af Remontekommissionen. Det er en almindelig Regel nu, at Hesteopdrætterne kunne præsentere deres Heste tre til fire Gange i Træk og ikke faae dem antagne, men saasnart de kunne faae dem solgte til en eller anden Hestehandler, kan den samme Hest blive antagen af Remontekommissionen, som har været kasseret adskillige Gange, naar den er kommen fra Hesteopdrætteren selv. Naar man faar dette stillet klart frem, kunde det være, at man maatte erkjende, at Hesteavl heller ikke i den Henseende er gaaet tilbage. Spørgsmaalet er, hvorledes man kan faae dette afhjulpet. Naar man hører den Indberetning fra Remontekommissionen, at der kun kan faas faa Heste, maa man ikke bruge det som Argument for, at Hesteavl er gaaet tilbage, da Remontekommissionen desuagtet faar af de samme Heste. Med Hensyn til Præmiesystemet i Almindelighed kunde jeg godt give det ærede Medlem for Randers Amts 4de Valgkreds (Bønløkke) Ret, dersom det ikke var saa, at paa samme Maade, som det ærede Medlem, der aabnede Debatten (Scheel), sagde, at alle Heste ikke ere saa gode, som de burde være, saaledes heller ikke alle Mennesker ere saa gode, som de burde være. Man kan nemlig ikke negte, at ved Siden af Interessen for Kreaturavl i sin Almindelighed kommer der noget Andet til, og dette Andet er Forfængeligheden. Det er en almindelig Regel i Sylland, at, naar man vil have gode Svingste, koste de saa meget, at det overstiger den enkelte Mand's Kræfter, og derfor opretter man Aktieselskaber; men det er da ikke ualmindeligt, at saadanne Aktieselskaber, efterat have haft en Svingst, som i flere Aar har taget første Præmie, naar de se, at den bliver distanceret, søge at faae endnu en, der er bedre, støttende sig til, at det kan betale sig af to Grunde. Den ene er den, at de kunne være temmelig sikre paa at faae de bedste Præmier, og den anden er selvfølgelig den, at de derved ogsaa kunne være temmelig sikre paa at faae de fleste Popper til Bedækning ved deres Svingste; de opnaa altsaa to Goder derved. Jeg tror i det Hele taget, at saaledes som Stillingen er for Dieblisset, maa Staten træde hjælpende til, og jeg ser i foreliggende Forslag i Virkeligheden et Skridt til at afhjælpe Husdyravlen i Almindelighed. Det forekommer mig imidlertid, saaledes som der er blevet anket over fra flere Sider, at Ophjælpingen vil blive noget hæmmet, dersom den Bestemmelse skal blive staaende i Loven, at det skal være Amtsraadene, der vælge Bestemmelleskommissionen. Jeg skal ikke negte, at jeg nok tror, at som Regel vil det blive fulgt, at Amtsraadene ville søge efter at finde de bedste Hestefjendere i Amtet, men der kan ogsaa være Tilfælde, hvor et Amtsraad kan være saaledes sammensat, at det søger